

Sygn. akt III AUa 540/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Alicja Kolonko (spr.)
Sędziowie	SSA Witold Nowakowski SSA Wojciech Bzibziak
Protokolant	Agnieszka Turczyńska

Przy udziale –

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2012r. w Katowicach

sprawy z odwołania A. B. (A. B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 30 grudnia 2011r. sygn. akt IX U 675/11

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że do okresów składkowych zalicza ubezpieczonemu A. B. okres od dnia 1 lipca 1954r. do dnia 3 kwietnia 1956r., a w pozostałym zakresie oddala odwołanie.

/-/ SSA W.Nowakowski /-/ SSA A.Kolonko /-/ SSA W.Bzibziak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 540/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 lutego 2011r. znak E – (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił A. B. doliczenia na wymiar emerytury okresów zatrudnienia: od 1.04.1953r. do 10.04.1955r., od 15.04.1955r. do 3.04.1956r., od 14.07.1957r. do 23.02.1958r., od 6.08.1958r. do 6.08.1958r., od 15.12.1963r. do 10.07.1964r. oraz od 11.07.1964r.

do 19.07.1967r. wobec nieprzedłożenia przez ubezpieczonego dokumentów potwierdzających zatrudnienie w w/w okresach.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez zaliczenie następujących okresów składkowych;

- od 1.04.1953r. do 10.04.1955r. – w Spółdzielni Pracy (...),
- od 11.07.1964r. do 19.07.1967r. – w Kółku Rolniczym w G.,
- od 1.01.1991r. do 31.12.1992r. – w (...) Spółdzielni Pracy.

Podniósł, że zarówno Spółdzielnia Pracy (...) jak i Kółko Rolnicze w G. zostały zlikwidowane i nie wiadomo, gdzie znajduje się dokumentacja pracownicza, zaś nieznanne mu są przyczyny, dla których (...) Spółdzielnia Pracy nie zaliczyła mu dwóch ostatnich lat pracy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując dotychczasowe stanowisko i dodając, że wskazany w odwołaniu okres pracy w (...) Spółdzielni Pracy jest zaliczony na wysokość świadczenia.

Kolejną decyzją, z dnia 19 sierpnia 2011r. znak jw., organ rentowy doliczył jako składkowy okres od 1.09.1957r. do 20.11.1957r.

Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2011r. sygn. IX U 675/11 Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku zmienił decyzję z dnia 25.02.2011r. w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego z uwzględnieniem okresu zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w J. od 1 kwietnia 1953r. do 3 kwietnia 1956r. oraz okresu zatrudnienia w Kółku Rolniczym Grupie (...) w G. od 11 lipca 1964r. do 19 lipca 1967r., począwszy od dnia 1 lutego 2011r.

Zmienił też decyzję z dnia 19.08.2011r. w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego z uwzględnieniem okresu zatrudnienia ubezpieczonego w firmie (...) w J. od 14 lipca 1957r. do 31 sierpnia 1957r. oraz od 21 listopada 1957r. do 15 grudnia 1957r., poczynając od dnia 1 lipca 2011r.

W pozostałym zakresie oddalił odwołania, zasądzając na rzecz ubezpieczonego koszty zastępstwa procesowego w kwocie 60 zł.

Sąd ustalił, że w okresie od 1 kwietnia 1953r. do 3 kwietnia 1956r. A. B. był zatrudniony w Spółdzielni Pracy (...) w J. przy wykonywaniu prac malarskich, codziennie przez 8 godzin dziennie. Spółdzielnia zajmowała się remontami i konserwacją starych budynków.

Okres trwania tej pracy Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadka S. P., który podjął pracę w tej Spółdzielni z dniem 7 kwietnia 1955r., a który zeznał, że ubezpieczony już wówczas tam pracował, a świadek został jego uczniem na okres około roku, jako pracownik bardziej doświadczony. Datę zakończenia zatrudnienia Sąd ustalił w oparciu o twierdzenia ubezpieczonego, że bezpośrednio z tej pracy przeszedł do pracy w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w W. oraz w oparciu o zaświadczenie o zatrudnieniu, z którego wynika, że tę ostatnią pracę podjął z dniem 4 kwietnia 1955r.

Sąd ustalił także, że w okresie od 11 lipca 1964r. do 19 lipca 1967r. ubezpieczony pracował w Kółku Rolniczym w G. w grupie remontowo-budowlanej jako malarz pokojowy. Grupa ta wykonywała prace przy remoncie wielu obiektów, praca była wykonywana przez okres całego roku, niezależnie od pogody, w pełnym wymiarze czasu pracy,

a często w nadgodzinach. Okres trwania tego zatrudnienia Sąd ustalił w oparciu o datę potwierdzenia zatrudnienia ubezpieczonego we wpisie w legitymacji ubezpieczeniowej – 11 kwietnia 1964r., oraz o zeznanie ubezpieczonego, który twierdził, że zatrudnienie to ustało na 2-3 dni przed jego przeprowadzką do nowo wybudowanego domu, co miało miejsce w dniach 22-23 lipca 1967r.

Sąd uznał, że zgromadzony materiał dowodowy, w szczególności zeznania świadków S. P. i J. T. oraz samego ubezpieczonego, są logiczne, spójne i wzajemnie się potwierdzają, nie pozostając w sprzeczności ze zgromadzoną dokumentacją, w szczególności legitymacją ubezpieczeniową i aktami osobowymi ubezpieczonego, a także aktami rentowymi świadka S. P..

Żądanie ubezpieczonego znajduje zatem swe uzasadnienie w przepisach art. 112 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 ust. 2 pkt 1a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednol. Dz.U. z 2009r. nr 153 poz. 1227 ze zm.) (ustawy o FUS).

(Pozostała część orzeczenia nie była przedmiotem rozpoznania przez Sąd Apelacyjny wobec jej niezaskarżenia, dlatego też nie jest objęta niniejszym uzasadnieniem. – przyp. SA)

Apelację od powyższego wyroku w części obejmującej uwzględnienie żądania co do okresów od 1 kwietnia 1953r. do 3 kwietnia 1956r. oraz od 11 lipca 1964r. do 19 lipca 1967r. wniósł organ rentowy, domagając się jego zmiany poprzez zaliczenie pierwszego z okresów jedynie w rozmiarze od 1 lipca 1954r. do 3 kwietnia 1956r. (w oryginale wniosku – 1965r. – tzw. „czeski błąd” – przyp. SA), oraz oddalenie odwołania w pozostałym zakresie.

Zarzucił naruszenie przepisu art. 233 kpc poprzez dowolną ocenę własnoręcznego życiorysu, sporządzonego przez ubezpieczonego oraz dowolną ocenę zeznania świadka S. P., a w konsekwencji naruszenie przepisów art. 112 ust. 1 pkt 1 i art. 6 ust. 2 pkt 1a ustawy o FUS poprzez zobowiązanie organu rentowego do zaliczenia objętych orzeczeniem okresów.

Ubezpieczony wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest w pełni zasadna.

Sąd Okręgowy, czyniąc ustalenia w sprawie, dokonał wybiórczej, a przez to niepełnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego.

Jeśli chodzi o okres zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...)

w J., to ubezpieczony nie posiada żadnych dokumentów potwierdzających okres tego zatrudnienia. Nie wyjaśnił też w żaden sposób wskazywanej obecnie daty rozpoczęcia tego zatrudnienia ani okoliczności podjęcia tej pracy, a przypomnieć trzeba,

że urodził się w dniu (...), zatem w dniu 1 kwietnia 1953r. (czyli rzekomego podjęcia pracy) nie ukończył jeszcze 15 roku życia (por. art. 6 ust. 2 pkt 1a ustawy o FUS, zgodnie z którym okresem składkowym jest okres zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia na obszarze Państwa Polskiego - w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy (...)) oraz pkt 3, zgodnie z którym okresem składkowym jest okres zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975r.).

Jak słusznie podnosi apelujący, świadek S. P. podjął pracę w tej spółdzielni w dniu 7 kwietnia 1955r., zatem jego twierdzenia, że gdy podejmował tę pracę,

to ubezpieczony już tam pracował, nie pozwalają na poczynienie żadnych ustaleń w tej mierze. W tym stanie sprawy trzeba było odwołać się do zachowanej dokumentacji pracowniczej ubezpieczonego, a mianowicie akt osobowych z (...) Spółdzielni Pracy (por. akta zał. do akt sprawy).

W zawartym w nich własnoręcznie wypełnianym kwestionariuszu osobowym z dnia 22 lutego 1969r. ubezpieczony jako pierwsze zatrudnienie podał pracę w charakterze pomocy malarskiej w Spółdzielni (...) w J. od 1954r. do 1956r. Kwestionariusz ten w pełni koresponduje z własnoręcznie napisanym życiorysem z tej samej daty, w którym A. B. podał, że szkołę podstawową ukończył w roku 1952, zaś od 1954 do 1956 roku pracował jako pomoc malarska w Spółdzielni (...)

w J..

Zauważyć trzeba, że sporządzając oba wskazane dokumenty ubezpieczony nie tylko z pewnością dokładnie pamiętał wszystkie zaszłości, ale i nie był w żaden sposób zainteresowany skracaniem rzeczywistego okresu zatrudnienia, wręcz przeciwnie – podając dłuższy okres pracy mógłby odnieść z tego wymierną korzyść (np. wykazując dłuższy łączny staż pracy czy też dłuższą praktykę w zawodzie malarza itp.). Okoliczności te dowodnie wskazują, że przytoczone wyżej wskazanie okresu zatrudnienia w Spółdzielni jest bardziej miarodajne niż okres podawany obecnie przez ubezpieczonego.

Zaznaczyć w tym miejscu trzeba, że Sąd Apelacyjny uwzględnił okres zatrudnienia w granicach wskazanych przez apelującego, tzn. od dnia 1 lipca 1954r., chociaż właściwie ogólne ustalenie, że ubezpieczony podjął pracę w roku 1954, powinno skutkować zaliczeniem tego okresu jedynie od dnia 31 grudnia 1954r., bowiem tylko ta data jest pewna wobec braku odmiennego ustalenia. Byłoby to jednak orzeczenie ponad żądanie apelacji.

Wskazane wyżej akta osobowe pozwalają również na ustalenie, że w Kółku Rolniczym w G. ubezpieczony pracował jako malarz, nie stale, jak to ustalił Sąd I instancji, lecz jedynie dorywczo. W sposób jednoznaczny sam w ten sposób wskazał charakter tej pracy w kwestionariuszu zatrudnienia, choć kwestionariusz zapisu takiego nie wymagał. Również we wskazanym wyżej życiorysie podał, że pracował od 1963r. do 1968r. dorywczo jako malarz w Kółku Rolniczym w G..

Zapisy te, dotyczące w dacie ich sporządzenia zaszłości sprzed zaledwie dwóch lat, trudno obecnie zasadnie kwestionować wyłącznie w oparciu o aktualne zeznania ubezpieczonego czy też świadka J. T., która nie była współpracownicą ubezpieczonego, lecz nieletnią wówczas córką brygadzysty, która pamiętała ubezpieczonego jako jednego

z pracowników przychodzących do jej ojca. Notabene dla ojca świadka, J. F., praca brygadzysty wskazanej grupy remontowo-budowlanej nie była podstawowym zatrudnieniem, lecz jedynie pracą dodatkową, obok zatrudnienia w KWK (...) (por. k. 69 a.s.).

Fakt wykazania się przez ubezpieczonego wpisem w legitymacji ubezpieczeniowej, potwierdzającym zatrudnienie pracownika (por. str. 7 legitymacji ubez.) nie sprzeciwia się powyższemu ustaleniu, gdyż praca dorywcza jest jedną z form zatrudnienia.

Wykonywanie pracy dorywczej na podstawie stosunku pracy nie wyklucza możliwości zaliczenia takiego zatrudnienia jako okresu składkowego na podstawie art. 6

ust. 2 pkt 1a ustawy o FUS, jednak ubezpieczony musiałby wykazać dokładnie, w jakich okresach czasu pracę tę wykonywał, gdyż to na nim spoczywa ciężar dowodu. Niewykazanie takich okresów uniemożliwia uwzględnienie żądania co do tego okresu zatrudnienia i na obecnym etapie skutkować musi oddaleniem odwołania.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 386 § 1 kpc, Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.

/-/ SSA W.Nowakowski /-/ SSA A.Kolonko /-/ SSA W.Bzibziak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

ek